

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Crèdits	2 de presencials (50 hores) 4 de no presencials (100 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Adolfina Pérez Garcias fina.perez@uib.es	13:00	14:00	Dimecres	07/09/2016	01/02/2017	A-106

Contextualització

L'assignatura Mitjans i Recursos Tecnològics en el procés d'Ensenyament i Aprenentatge en l'Educació Primària, pretén facilitar a l'alumnat el desenvolupament de competències per utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) com a mitjans i recursos didàctics, aportar eines que li permetin utilitzar, seleccionar, i organitzar recursos tecnològics i dissenyar activitats suportades amb les TIC per a millorar els processos d'ensenyament-aprenentatge.

En acabar aquesta assignatura l'alumnat haurà de: a) valorar diferents models d'integració i usos dels mitjans tecnològics en els centres d'educació primària; b) disposar de criteris didàctics per seleccionar i utilitzar les TIC per a millorar l'aprenentatge i per avaluar l'aplicació; c) planificar activitats i estratègies didàctiques que aprofitin el potencial educatiu de les TIC; d) aplicar propostes didàctiques a partir de les possibilitats dels llenguatges audiovisuals i multimèdia.

Requisits

Recomanables

Per participar de la proposta de treball de l'assignatura és imprescindible saber utilitzar l'ordinador i eines de creació de textos, retocament d'imatges i cerca d'informació a la xarxa, a nivell d'usuari.

Competències

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Específiques

- * Seleccionar, utilitzar i avaluar adequadament les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en els processos d'ensenyament i aprenentatge com a mitjans i recursos didàctics.
- * Crear i adaptar estratègies i mitjans didàctics.
- * Facilitar la comunicació entre escola i família a través dels nous mitjans d'expressió.

Genèriques

- * Conèixer i desenvolupar una metodologia activa, participativa, crítica i creativa que permeti el desenvolupament d'una educació integral.
- * Organitzar, dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent a l'aula, considerant l'anàlisi dels contextos i espais formatius del centre i de l'entorn.
- * Desenvolupar metodologies d'aprenentatge creatiu.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts s'estructuren en **cinc blocs**.

El primer bloc, *la integració de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'educació primària*, aporta conceptes per analitzar el paper de l'escola en la societat de la informació i del coneixement i la integració de les TIC com a procés per a la millora educativa.

El segon bloc, *creació i adaptació de materials i recursos tecnològics*, ofereix propostes i procediments per crear continguts educatius digitals en diferents formats (text, hipertext, àudio, imatge, vídeo i multimèdia interactiu).

El tercer bloc, *la planificació d'activitats i selecció de recursos per treballar amb les TIC a l'aula*, apropa al procés de disseny d'activitats educatives amb mitjans i recursos tecnològics. Aquest procés implicarà disposar de criteris per seleccionar els recursos més adequats per a una situació concreta, organitzar la utilització dels mitjans a l'aula i promoure aprenentatges autèntics.

El quart bloc, *la integració de les TIC en el projecte curricular de centre*, proposa reflexionar sobre els models d'integració curricular de les TIC, el impacte d'aquesta integració en l'organització del centre i la importància de la planificació per a la integració educativa de les TIC.

El cinquè bloc, *les TIC com a eines de comunicació amb la família i la societat*, es centra en valorar les possibilitats i les implicacions educatives de les xarxes socials i les comunitats virtuals per desenvolupar ambients educatius rics i flexibles, basats en l'intercanvi i la col·laboració entre l'escola, la família i la societat.

En general, els cinc blocs de continguts pretenen apropar a l'alumnat eines i elements de reflexió per integrar correctament les tecnologies de la informació i la comunicació en els processos d'ensenyament i aprenentatge.

Continguts temàtics

Bloc 1. La integració de les TIC en l'educació primària.

- * Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC): Impacte social i cultural.
- * La competència digital a l'educació primària: concepte i dimensions.
- * La competència digital del docent.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

- * La integració de les TIC a l'educació primària.
- Bloc 2. Creació i adaptació de materials i recursos tecnològics
  - * El disseny de continguts digitals: elements bàsics i fases per dissenyar continguts digitals
  - * La guia didàctica.
  - * Aspectes ètics en el ús i creació de continguts digitals.
  - * Introducció a la creació de materials multimèdia interactius per a l'educació primària: a) Conceptes bàsics: interactivitat i multimèdia;b) Eines i materials multimèdia per a l'educació; c) Criteris de qualitat dels recursos tecnològics: avaluació de recursos.
  - * **Taller.** Eines de creació de continguts multimèdia interactius per a l'educació primària.
  - * Els audiovisuals a l'educació primària: a) Conceptes bàsics: el llenguatge audiovisual;b) usos didàctics del vídeo i àudio a l'educació primària; c)Criteris de qualitat dels recursos audiovisuals: avaluació de vídeo.
  - * **Taller.** Creació de materials auditiu i audiovisuals per a l'educació primària: podcast de àudio y vídeo.
- Bloc 3. Planificació d'activitats i selecció de recursos adequats per a treballar amb les TICs a l'aula.
  - * Les TIC com a mitjans didàctics.
  - * Dissenyar i planificar de propostes didàctiques enriquides amb les TIC: Model TPACK.
  - * Criteris per a la selecció de mitjans i recursos.
  - * Noves metodologies i Bones pràctiques amb TIC.
  - * **Taller.** Realitat Augmentada.
- Bloc 4. La integració de les TIC en el projecte de centre.
  - * Plans institucionals per integració de les TIC a l'escola.
  - * El pla TIC de centre.
- Bloc 5. Les TICs com eines de comunicació amb la família i la societat.
  - * Les xarxes socials educatives: Aportacions i Requeriments en l'educació primària.
  - * Xarxes Educatives i Experiències d'ús de les xarxes socials en l'educació primària.
  - * **Taller.**Ple. L'Entorn Personal d'Aprenentatge.
  - * **Taller.**Xarxes Socials Educatives per l'educació primària. Edmodo.

Metodologia docent

Es proposa una metodologia basada en l'aprenentatge creatiu que es centra en el desenvolupament de Projectes de Disseny i Creació.

L'eix central del pla de treball és el desenvolupament de projectes de treball de projecció pràctica en grup i la construcció del propi entorn personal d'aprenentatge. Al llarg del curs l'alumnat haurà de desenvolupar:

- 1 La creació i gestió del seu PLE (Entorn Personal d'Aprenentatge).La creació i gestió d'espais adequats per organitzar, gestionar i compartir informació relacionada amb l'assignatura.
- 2 Creació d'un material audiovisual en vídeo per a l'educació primària.
- 3 Creació d'una proposta didàcticaenriquida amb les TIC.La proposta didàctica inclouràla planificació i orientacions didàctiques necessàries s'hauran de presentar els materials i recursos tecnològics necessaris per desenvolupar-la proposta en un context educatiu determinat.La proposta didàctica haurà d'articular: a) activitats d'aprenentatge basades en la comunicació,interacció, gestió d'informació i la creació de continguts; b) incloure activitats en gran grup, en petit grup i activitats individuals.
- 4 Realitzar un treball de recerca, selecció i exposició al grup classe d'una bona pràctica d'utilització de les TIC a l'educació primària.

La dinàmica de treball del curs inclou activitats presencials i no presencials. Les activitats presencials combinen sessions de gran grup i de taller. Es pretén que les sessions presencials siguin un espai on l'alumnat co-construeixi -amb els companys i el docent- les bases necessàries per desenvolupar i projectar

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

els coneixements en el disseny i resolució de problemes. Les activitats no presencials es dedicaran al desenvolupament de les activitats de projecció pràctica, l'estudi i treball autònom.

L'assignatura forma part de Campus Extens. Pot ser que a l'assignatura s'hi computin activitats culturals i formatives que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic que tinguin relació amb l'assignatura.

A continuació es detallen les activitats de treball presencial i no presencial.

Volum de treball

La càrrega de treball de l'assignatura és de 150 hores, de les quals, 50 se treballen presencialment i 100 es treballen de forma autònoma individualment o en grup.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Clase GG	Grup gran (G)	Treballar els conceptes bàsics de l'assignatura mitjançant tècniques d'exposició de continguts, anàlisi de casos o experiències i debats dirigits. Gestionar l'assignatura.	19
Seminaris i tallers	Seminaris de Seguiment de Projectes	Grup mitjà (M)	Activitats de seguiment i orientació en el desenvolupament dels projectes de treball i activitats de projecció pràctica del curs: PLE, creació d'una proposta didàctica enriquida amb TIC, creació d'un vídeo i treball de recerca.	7
Seminaris i tallers	Tallers	Grup mitjà 2 (X)	Desenvolupament dels Tallers. Els tallers consisteixen en activitats pràctiques amb equipament tecnològic relacionades amb la creació de continguts digitals, la reflexió sobre les seves aplicacions didàctiques de les eines treballades i la creació i gestió del Ple de l'alumne.	24

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Activitats de projecció pràctica i aportacions al grup	La proposta de treball autònom es dirigeix a la projecció pràctica i es centren en la gestió de la informació, la creació de continguts digitals per a l'educació primària i el treball col·laboratiu. Concretament les activitats consisteixen en la creació d'una proposta didàctica enriquida amb TIC, la creació d'un vídeo, realització d'una exposició i la gestió del propi PLE.	100

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de la valoració de:

- Co-avaluació del seguiment, participació i aprofitament de l'alumnat de les activitats d'aprenentatge proposades al llarg del curs en sessions presencials.
- Co-avaluació de la qualitat global dels projectes de treball: creació d'una proposta didàctica enriquida amb TIC; creació d'un vídeo i treball de recerca i exposició.
- Prova escrita tipus test sobre els conceptes bàsics de l'assignatura. Aquesta prova valorarà els següents aspectes; disposar de criteris adequats per seleccionar, utilitzar i avaluar recursos tecnològics per a millorar l'aprenentatge, conèixer els conceptes bàsics treballats a l'assignatura, disposar de criteris i principis adequats per a la creació de continguts digitals; i disposar de fonts d'informació vàlides dins el marc de l'assignatura (documentals, recursos, persones) i criteris de gestió de l'entorn personal d'aprenentatge.

Els criteris generals d'avaluació del projectes de treball seran els següents:

Qualitat dels continguts: Exposició clara i ordenada de les idees; Capacitat de síntesi i argumentació i reflexió; Argumentació amb referències adequades. La presència d'errades ortogràfiques i/o gramaticals i/o de sintaxia qualsevol activitat acadèmica lliurada per l'alumnat pot ser objecte de ser qualificada negativament. Així mateix les aportacions o activitats lliurades que incloguin afirmacions plagiades o sense estar citades i referenciades es qualificaran de forma negativa.

Qualitat de la presentació oral (presencial o virtual): ús de l'espai, ús del llenguatge verbal i no verbal; utilització d'ajudes visuals adequades.

Estructura; claredat en l'estructura del document, aplicació de criteris de qualitat visual, facilitat d'accés a la informació, utilització d'organitzadors visuals en les aportacions.

Capacitat per **dissenyar activitats de qualitat** aprofitant les possibilitats i característiques expressives de les TICs: originalitat i caràcter motivador del recurs creat; adequació entre objectius, continguts, activitats, presentació i destinataris; qualitat i rigor en les orientacions per a la utilització didàctica i en la planificació.

Creació de **continguts digitals de qualitat**, qualitat tècnica dels elements (visuals i auditius), qualitat estètica i adequats a la proposta didàctica; funcionament i execució (publicació adequada en xarxa, enllaços actius) i qualitat dels elements

Aplicació de criteris de **qualitat a la selecció de materials i recursos** tecnològics i referents documentals.

Requisits i Indicacions :

- 1 Per poder participar de l'avaluació continuada és **requisit** l'assistència i participació de l'alumnat a les sessions de classe presencials.
- 2 Les activitats d'entrega obligatòria s'hauran de **lliurar en els terminis** especificats per les professores. L'incumpliment i/odemora en el lliurament es penalitzarà aplicant fins a 2.5 punts negatius sobre 10.
- 3 Per obtenir una valoració positiva de l'assignatura, obligatòriament, s'ha d'assolir una valoració positiva a la prova escrita i als projectes vídeo i e-recurs.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

L'alumnat que no pugui participar de la dinàmica de treball de l'assignatura podrà treballar de forma autònoma i a final de curs realitzar una avaluació dels aprenentatges mitjançant una prova teòric-pràctica dels conceptes i procediments treballats junt amb el lliurament i avaluació de les activitats de projecció pràctica. En aquest cas serà imprescindible fer una tutoria amb la professora durant la primera quinzena del curs per acordar el pla de treball i d'avaluació.

Clase GG

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	Treballar els conceptes bàsics de l'assignatura mitjançant tècniques d'exposició de continguts, anàlisi de casos o experiències i debats dirigits. Gestionar l'assignatura.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Activitats de projecció pràctica i aportacions al grup

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	La proposta de treball autònom es dirigeix a la projecció pràctica i es centren en la gestió de la informació, la creació de continguts digitals per a l'educació primària i el treball col·laboratiu. Concretament les activitats consisteixen en la creació d'una proposta didàctica enriquida amb TIC, la creació d'un vídeo, realització d'una exposició i la gestió del propi PLE.
Criteris d'avaluació	Seguiment de les activitats obligatòries realitzades durant el curs (15%) Valoració de la proposta didàctica enriquida amb TIC (20%) Valoració del projecte de creació d'un vídeo (20%) Valoració del treball de recerca i exposició (15%)

Percentatge de la qualificació final: 70% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A l'entorn virtual de l'assignatura es posa a disposició de l'alumnat recursos variats i en diferents formats en l'aplicatiu Pearltrees. Aquí s'aporten bàsicament documentació impresa i revistes electròniques.

Bibliografia bàsica

- AAVV. (2008). Enseñanza con TIC en el Siglo XXI. La Escuela 2.0. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788466593168 N° PÁG: 118
- Area, M.; Gros, B.; Marzal, M.Á. (2008). Alfabetizaciones y tecnologías de la información y la comunicación. Madrid: Síntesis.
- Barba, C. (2010). Ordenadores a les aules: la clau és la metodologia (Vol. 172). Graó.
- Barroso, J. & Cabero, J. (Eds) (2013). Nuevos escenarios digitales. Las tecnologías de la información y comunicación aplicadas a la formación y desarrollo curricular. Madrid: Pirámide
- Hernández, J., Pennesi, M., Sobrino, D., i Vázquez, A. (2012). *Tendencias emergentes en Educación con TIC*. Barcelona: Asociación Espolra, Educación y Tecnología. Retrieved from http://ciberespinal.org/tendencias/Tendencias_emergentes_en_educacin_con_TIC.pdf
- Trujillo, F. (2014). Artefactos digitales: una escuela digital para la educación de hoy. Barcelona: Graó

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Bibliografia complementària

- AA.VV. (2002). Las tecnologías de la información y la comunicación en la escuela . Barcelona: Graó.
- AAVV. (2007). Las TIC para la igualdad. Nuevas tecnologías y atención a la diversidad. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788466574860.
- AAVV. (2008). Enseñanza con TIC en el Siglo XXI. La Escuela 2.0. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788466593168 Nº PÁG: 118
- AAVV. (2010). Aprendizaje con wikis. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788467636178.
- AAVV. (2010). Podcast Educativo. Aplicaciones y orientaciones del M-learning para la enseñanza. Ed. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788467637168.
- Adell, J.; Barba, C.; Bernabé, I.; Capella, S. (2008). Les WebQuests en l'educació infantil i primària. Barcelona: UOC.
- Aguaded, I & Cabero, J. (Eds.) (2013).Tecnologías y medios para la educación ela Sociedad. Madrid: Alianza Editorial
- Area, M. (2004). Los medios y las tecnologías en la educación. Madrid: Pirámide.
- Barba, C., Capella, S. (coord.), 2010: Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia. Tecnologies de la informació i de la comunicació - Col.: Biblioteca de Guix Pàg.: 275 - ISBN: 978-84-7827-932-6
- Barberà, E. (2004). La educación en la red. Barcelona: Paidós.
- Cabero, J. (coord.) (2007). Nuevas tecnologías aplicadas a la educación. Madrid: McGraw Hill.
- Cabero, J. Román, P. (2006). E- Actividades.Madrid.Mad. SL. Colección Eduforma.ISBN: 8466547681 ISBN-13: 9788466547680
- Castañeda, L. (2010). Aprendizaje con redes sociales. Tejidos educativos para los nuevos entornos. MAD Eduforma: Sevilla
- Castañeda, L. & Adell, J. (eds.) (2013). Entornos personales de aprendizaje: claves para el ecosistema educativo en red. Alcoy: Marfil
- Castaño, C.; Maiz, I.; Palacio, G.; Villarroel, J.D. (2008). Prácticas educativas en entornos web 2.0. Madrid: Síntesis.
- Cebrián de la Serna, M. (2011) & Gallego Arrufat, M.J. (Coords.): procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento. Madrid: Pirámide.
- Cebrián, M., Gallego, M.J. (coords.) (2011). Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento. Pirámide. Madrid.
- Gallego, D. (2010). La pizarra digital. Una ventana al mundo desde las aulas Ed. Mad. Colección Eduformal. ISBN: 9788467631548-
- García-Valcárcel, A. (2003). Tecnología educativa. Implicaciones educativas del desarrollo tecnológico. Madrid: La Muralla.
- Jubany, J. (2012). Connecta't per aprendre: Aprentatge social i personalitzat. Associació de Mestres Rosa Sensat.
- Marín, V. (2009). Las TIC y el desarrollo de las competencias básicas. Una propuesta para Educación. Ed. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788467623024.
- Martínez, F., Prendes, M.P. (coord.) (2004). Nuevas Tecnologías y Educación. Madrid: Pearson.
- Monge, Mª C. (2004). Aprender y desaprender con nuevas tecnologías. Zaragoza: Mira.
- Pérez Rodríguez, M. A. (2004). Los nuevos lenguajes de comunicación. Barcelona: Paidós.
- Pérez, A. y Redondo, S. (2006). Projectes telemàtics a l'educació primària: un recurs per transformar l'escola. Barcelona: UOC.
- Roig Vila, R. (2010). Roig Vila , R. (2010). Innovación educativa e integración de las TIC . En Roig Vila , R. & Fioruci , M. (Eds .), Claves para la investigación en innovación y calidad educativas . La integración de las Tecnologías de la Información y la, 329–340
- Sánchez, A. (2009). Webquest. Aproximación práctica al uso de Internet en el aula. Ed. Mad. Colección Eduforma. ISBN: 9788467622195
- Siraj-Blatchford, J. (comp.) (2005). Nuevas tecnologías para la educación infantil y primaria. Madrid: Morata.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	22122 - Mitjans i Recursos Tecnològics en el Procés d'Ensenyament -Aprenen. en l'EP
Grup	Grup 1, 1S, GEDP, GEP2
Guia docent	A
Idioma	Català

Snyder, I. (comp.) (2004). Alfabetismos digitales. Málaga: Aljibe.

Altres recursos

Revistes electròniques:

- * Edutec-E . Revista electrònica de Tecnologia Educativa.
- * Pixel Bit. Revista de Medios y Educación.
- * Quaderns digitals
- * Cuadernos de Documentación Multimedia
- * Comunicar
- * Ágora Digital
- * La Tecnología en la Enseñanza

